

בתי המשפט

בש"א 013630/08

תמש 48770/08

בית משפט לענייני משפחה

מחוז תל אביב

בפני כב' השופט פאול שטרק

תאריך: 21.4.2009

בדלתיים סגורות

בעניין: מ.ב.

המבקש

נגד

א.ב.

המשיבה

מיני-רציו:

* הכרעה בתביעת אישה למזונות זמניים. הצדדים נשואים זל"ז כדמו"י.

* משפחה – מזונות אישה – מזונות זמניים

בקשה לקביעת מזונות זמניים עבור האישה. הצדדים נשואים זל"ז כדמו"י.

ביהמ"ש לענייני משפחה פסק כי:

לפי סעיף 2(ב) לחוק תיקון דיני משפחה (מזונות) תשכ"א 1961 (להלן: "חוק המזונות") האישה זכאית למזונותיה. בהתאם לסעיף זה, בקביעת מידת המזונות שאדם חייב לספק לבת זוגתו, רשאי ביהמ"ש להתחשב בהכנסותיו של בן הזוג מעבודה ומנכסים ואם ראה לנכון - גם מכל מקור אחר. אשר להיקף המזונות, מידתם ודרכי סיפוקם מורה לנו ס' 6 לחוק המזונות - אלה יקבעו על ידי ביהמ"ש - באין הסכם בין הצדדים, על פי הנסיבות.

חיוב מזונות האישה הינו על פי המשפט העברי. על פי הדת היהודית, כאשר בני זוג נישאים מתחייב הבעל באמצעות כתובה, לספק לאישה את "שאה, כסותה ועונתה". התחייבות זו כוללת למעשה התחייבות למזונותיה של האישה (שאה), ביגוד הנעלה וקורת גג (כסותה) וקיום יחסי אישות (עונתה). בנוסף לכך הורחב הנוהג, וכיום נהוג להתייחס גם לנושאים מעט יותר מודרניים כמו אחזקת רכב, איפור, בילויים וצרכים רפואיים. יחד עם זאת, אם האישה בעלת השתכרות כדי 'מעשה ידיה', רשאי הבעל לקזז מחיובו במזונותיה את הכנסותיה מן הגמלה. כן נדרש ביהמ"ש לבחון, האם ברשותה די נכסי מילוג (כל אותם נכסי האישה שנשארים בבעלותה לגבי הקרן) לקיימה. אולם יודגש, כי אין בהכרה בקיום נכסים כלכליים כדי לשלול מזונות אישה, זאת מאחר ובעקרון אין לחייב אישה לרדת לנכסיה כחלופה לחובת הבעל לזון אותה.

נסיבות פירוד הצדדים מחייב הליך של שמיעת הוכחות. בשלב של מתן סעד זמני אין ביהמ"ש נכנס לעובי הקורה.

מי שעותר לסעד זמני חייב לבוא בפני ביהמ"ש בכפיים נקיות. ובכל מקרה, מזונות אישה בקביעתם אמור להיות סעד זמני כדי למנוע סחבת מצד האישה סיום הקשר עם הבעל (כדי לא להיות כבן ערוכה) וכן להביא את הבעל כדי להסכים לסיום הקשר.

במקרה דנן, יכולת האישה להשתכר הינה מוגבלת. כמו כן, בידי האישה נכסים כספיים העומדים לרשותה בסכומים מוגדרים שלא ניתן להוסיף להם. כן מקובלת טענת הבעל, לפיה מחיקת התובענה לגירושין על ידי האם הינה טקטית בלבד. אולם, אין בטענה זו כדי להסדיר העדר יוזמת הבעל לסיום הקשר בינו ובין האישה. לפיכך, בשלב ביניים, נוכח הטענות הרכושיות, ניתן לקבוע מזונות אישה זמניים ומוגבלים בזמן בסך של 1200 ₪ לחודש, מיום הגשת התובענה ועד 31.12.2009, כאשר בסופו של יום לאחר שמיעת ההוכחות וקביעת הזכויות הרכושיות/הממוניות ניתן להגיע כלל מסקנה באשר ליכולתה הכלכלית של האישה. קביעה זו היא כדי להביא ליציבות כלכלית עד בירור המצב הרכושי. יתכן שבאיוון המשאבים המתאפשר כבר עתה לפי תיקון א' לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג – 1972, יסתבר שאין האישה כלל זכאית למזונות.

ה ח ל ט ה

רקע עובדתי

1. בפניי בקשה לקביעת מזונות זמניים עבור האישה.
2. הצדדים נשואים זל"ז כדמו"י מיום ****, אולם הצדדים ערכו חופה וקידושין פעמיים: בפעם הראשונה כאמור בתאריך **** בחופה וקידושין, אך לא ע"י רב שהיה מוסמך לקדש ע"פ החוק. בפעם השנייה, בהגיע המבקשת (להלן: "האישה") לגיל 17, נישאו בשנית ב- ****, נישואין אשר נרשמו במשרד הפנים.
3. לצדדים ילדים בגירים:
  - א. **** ילידת **** (כיום בת ****).
  - ב. **** יליד **** (כיום בן ****).
4. אין חולק, כי המשיב (להלן: "הבעל") עזב את הבית המשותף ביום ****/2008.
5. האישה פתחה בהליכי גירושין כנגד הבעל בפני כב' ביה"ד הרבני האזורי בתל אביב. ביום א' בשבט תשס"ט (26.1.09) התנהל דיון (ראה פרוטוקול אשר צורף לסיכומי האישה).

- לפי תוכן הדיון האישה הביעה נכונות להתגרש בכפוף לתנאים ממוניים. הבעל לא התנגד לסידור ג"פ ללא תנאי. בסופו של יום, על פי בקשת האישה, התובענה לגירושין נמחקה.
6. האישה עובדת כסייעת בבית הספר **** באור יהודה ומשתכרת כיום במשרה של 60% סך של 2,858 ₪. נטען שביכולתה לעבוד משרה מלאה. אולם אין חולק על כך, שהאישה עברה ניתוח בגין סרטן שד ועברה טיפולים בעקבות הניתוח (על כך מותב זה מאחל לאישה רפואה שלמה, וזאת ללא קשר לנסיבות העניין שבפניו).
7. הבעל עובד כנהג מונית בחברת **** בע"מ ומחזיק בשני "מספרים ירוקים" – זכות ציבורית לשימוש במונית, שמספריהן **** ו-****.
8. אין חולק שהצדדים צברו וחסכו כספים במהלך חייהם המשותפים. נטען שברשות האישה חסכונות (עבור הילדים) בחשבון אשר על שמה, סך של 150,000 ₪.
9. כמו כן נטען, שהאישה נטלה לידיה סכום של 150,000 ₪ מדירת הצדדים. לטענת הבעל מדובר ברכוש משותף שיש לקבוע לגביו, כי מחצית הסכום יינתן לו.
10. נסיבות עזיבתו של הבעל את הבית שנוי במחלוקת. האישה טוענת למסכת אלימות ארוכה של הבעל כלפיה, אלימות פיזית ונפשית, וכי קיים קשר רומנטי של הבעל עם אישה אחרת מחוץ לנישואין, קשר רומנטי שאף נולד ילד כתוצאה ממנו.
11. לעומתה הבעל טוען, שלמעשה האישה לא מאוזנת נפשית מזה זמן רב. לא זו אף זו, כל טענה של קשר רומנטי עם אישה אחרת ולידת ילד משותף ממנה הינו פרי דמיונה הפרוע של האישה.

דיון

12. לפי סעיף 2(ב) [לחוק תיקון דיני משפחה \(מזונות\) תשכ"א](#) 1961 (להלן: "[חוק המזונות](#)") האישה זכאית למזונותיה. בהתאם לסעיף זה, בקביעת מידת המזונות שאדם חייב לספק לבת זוגתו, רשאי בית המשפט להתחשב בהכנסותיו של בן הזוג מעבודה ומנכסים ואם ראה לנכון - גם מכל מקור אחר. אשר להיקף המזונות, מידתם ודרכי סיפוקם מורה לנו ס' 6 [לחוק המזונות](#) - אלה יקבעו על ידי ביהמ"ש - באין הסכם בין הצדדים, על פי הנסיבות.

13. חיוב מזונות האישה הינו על פי המשפט העברי. על פי הדת היהודית, כאשר בני זוג נישאים מתחייב הבעל באמצעות כתובה, שהיא למעשה מעין חוזה חתום בין בני הזוג, לספק לאישה את "שארה, כסותה ועונתה" (ראה: **הרמב"ם ה"א י"ג ג', ו'**; **המ"מ ש"ס: הטור והב"י ע"ג; שו"ע ע"ג א', ז'**; ראה גם **ע"א 458/79 ניר נ' ניר, פ"ד ל"ה(1) 518, בעמ' 525; בר"ע 258/81 ליפשיץ נ' ליפשיץ פ"ד לו(3) 645**). התחייבות זו כוללת למעשה התחייבות למזונותיה של האישה (שארה), ביגוד הנעלה וקורת גג (כסותה) וקיום יחסי אישות (עונתה). בנוסף לכך הורחב הנוהג, וכיום נהוג להתייחס גם לנושאים מעט יותר מודרניים כמו אחזקת רכב, איפור, בילויים וצרכים רפואיים.

14. במשפט העברי לא מקובל לאפשר לבעל לזרוק את אשתו ל"רחוב". לא זו אף זו, עליו לדאוג לפרנסתה. יחד עם זאת, אם האישה בעלת השתכרות כדי 'מעשה ידיה', רשאי הבעל לקזז מחיובו במזונותיה את הכנסותיה מן הגמלה. במקרה אשר כזה, דין התביעה להדחות (להוציא את עניין הריבית שהיא פירות נכסי מלוג) (ראה: **ע"מ (ת"א) 1044/02 א.מ. נ' מ.מ.** [פורסם בנבן] (מיום 11/12/2002). על כן במקרה כזה, חיוב הבעל לזון את האישה פחות ואף ניתן להרחיק לכת ולומר, כי לעתים אף הינו שואף לאפס.

15. נסיבות פירוד הצדדים מחייב הליך של שמיעת הוכחות. בשלב של מתן סעד זמני אין ביהמ"ש נכנס לעובי הקורה (ראה: **ע"א 342/83 גלזמן נ' גלזמן, פ"ד לח(4) 105, 108 (הנשיא שמגר)**), וכן ע"א 542/68 בן סירה נ' בן סירה, פ"ד כג(1) 169, 170 (השופט כתארו אז) זוסמן).

16. מי שעותר לסעד זמני חייב לבוא בפני ביהמ"ש בכפיים נקיות. לעניין זה יפים הדברים של כב' השופט עציוני שקבע בע"א 687/76 **בנו בלייוס נ' יחיאל מאיר פיק פ"ד לב(2) 721, בעמ' 727**:

"שכאשר מבקש הבא לביהמ"ש בחוסר ניקיון כפיים ובשקרים וראיות כוזבות, אין להיענות לעתירתו במתן סעדים ותרופות".

17. במקרה דנן נטען על ידי הבעל, מחד גיסא, שהאישה דרשה להתגרש בתנאים ממוניים ומפגינה חוסר תום לב מוחלט בתביעתה למזונות זמניים. מאידך גיסא תלויה ועומדת השאלה, מדוע אין הבעל יוזם הליכי גירושין עד לכפיית גט פיטורין נוכח הנסיבות הנטענות?

18. כאשר ביהמ"ש נדרש לשאלת מזונות אישה, יש לקבוע האם היא מתקיימת מ'מעשה ידיה' והאם ברשותה די נכסי מילוג לקיימה. משמעותם של נכסי מילוג ע"פ ספרו של המלומד ד"ר ב' שרשבסקי "דיני משפחה" (מהדורה רביעית מורחבת, הוצאת ראובן מס בע"מ ירושלים):

"נכסי מילוג הם איפוא כל אותם נכסי האישה שנשארים בבעלותה לגבי הקרן בעוד שפריותיהם שייכים כנ"ל לבעל ... בדרך השלילה יש לאמר: כל נכסי האישה שאינם נכסי צאן ברזל, בלי שים לב למקורם, הם בדרך כלל נכסי מלוג"
(כתובות ס"ה ב', ע"ט א'; רמב"ם ה"א ט"ז ב'; הטור פ"ה; שו"ע פ"ה ז').

19. אין בהכרה בקיום נכסים כלכליים כדי לשלול מזונות אישה, זאת מאחר ובעקרון אין לחייב אישה לרדת לנכסיה כחלופה לחובת הבעל לזון אותה.

"... אולם אם היא מתנגדת לזה ואינה עובדת כדי להרוויח, היא זכאית למזונותיה המלאים, גם אם היא היתה יכולה להתפרנס מרווחיה, אילו היתה עובדת. הבעל אינו יכול להכריחה לעבוד כדי שתתפרנס ממעשה ידיה אם היא אינה רוצה בכך, אף כי יכלה לעבוד ולהתפרנס מזה. הכלל הוא "מזונות עיקר" וכל עוד שאינה מוותרת מרצונה על זכותה זו, אין בידי הבעל לפגוע בזכותה נגד רצונה...".

(ראה: בע"א 4316/96 פלולי נ' פלולי פ"ד נ"ב (1) 394).

כמו כן, ראה גם בספרו של ד"ר שרשבסקי, שם בעמ' 114 אשר כתב את הדברים הבאים:

"... האישה אינה מחויבת להתפרנס מרכושה היא גם במקרה שמחמת איזה טעם שהוא פירות רכושה שייכים לה, כגון אם היא קיבלה רכוש במתנה מאחר בתנאי שלא תהיה לבעלה כל זכות בה, כלומר שהפירות רק לאישה... " (ב"ב נ"א ב'; שו"ע פ"ה, ז', י"א; המשנה בכתובות ק"א ב').

לכאן או לכאן, מזונות אישה בקביעתם אמור להיות סעד זמני כדי למנוע סחבת מצד האישה סיום הקשר עם הבעל (כדי לא להיות כבן ערוכה) כ כן להביא את הבעל כדי להסכים לסיום הקשר (ראה הלכת פלולי לעיל).

20. האיזון בין "סחיטת" צד זה או אחר לעומת "סרבנות" הצד שכנגד הינו דק וקשה. יוער שמטרת הכתובה היא למנוע מצב של השלכת האישה הצידה ללא עילה.

סיכום

21. ברור לי שלפי הראיות הלכאוריות שבפני, יכולת האישה להשתכר הינה מוגבלת. כמו כן, בידי האישה נכסים כספיים העומדים לרשותה בסכומים מוגדרים שלא ניתן להוסיף להם.

22. מקובלת עלי טענת הבעל, לפיה מחיקת התובענה לגירושין על ידי האם הינה טקטית בלבד. אולם, אין בטענה זו כדי להסדיר העדר יוזמת הבעל לסיום הקשר בינו ובין האישה.

23. בשלב ביניים, נוכח הטענות הרכושיות, ניתן לקבוע מזונות אישה זמניים ומוגבלים בזמן כאשר בסופו של יום לאחר שמיעת ההוכחות וקביעת הזכויות הרכושיות/הממוניות ניתן להגיע כלל מסקנה באשר ליכולתה הכלכלית של האישה.

24. לאחר עיון במסמכים, בתיק ובתלושי המשכורת וחשבונות הוצאות בית, הגעתי לכלל מסקנה לקבוע סכום מזונות זמניים בשלב זה, כאשר יתכן קיזוז במכלול רכוש הצדדים.

25. לסיכום – הנני מחייב את הבעל לשאת במזונות האישה בסך 1,200 ₪ לחודש, מיום הגשת התובענה ועד 31.12.2009, אשר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן של חודש דצמבר 2008 אשר פורסם ב- 15.1.09. התשלום יתבצע ישירות כל 5 לחודש.

25. יש להמחיש שקביעתי זו היא כדי להביא ליציבות כלכלית עד בירור המצב הרכושי. כאמור, בסופו של יום, יתכן שבאיזון המשאבים המתאפשר כבר עתה לפי תיקון א' לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג – 1972, הסתבר שאין האישה כלל זכאית למזונות.

26. אין צו להוצאות.

פאול שטרק 54678313-13630/08

ניתנה היום כ"ז בניסן, תשס"ט (21 באפריל 2009) בהעדר הצדדים.

פאול שטרק, שופט

קלדנית: חש

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה